

دانشگاه علوم پزشکی کرمان

دانشکده مدیریت و اطلاع رسانی پزشکی
پایان نامه مقطع کارشناسی ارشد رشته کتابداری و اطلاع رسانی پزشکی

عنوان:

بررسی نفوذ اندیشه‌ای پژوهشگران در حوزه پزشکی هسته‌ای با استفاده از
شاخص‌های ارزیابی تولیدات علمی در پایگاه وب آو ساینس

توسط: محسن زارعی

استاد راهنما: دکتر فاطمه معتمدی

استاد مشاور: دکتر مریم اخوتی

سال تحصیلی: ۱۳۹۶-۱۳۹۷

چکیده

مقدمه و اهداف: رشد کمیت علم یکی از شاخص‌های مورد توجه در توسعه علمی است اما تاثیرگذاری علم تولید شده از اهمیت بیشتری برخوردار است. نفوذ اندیشه‌ای به عنوان یکی از ابعاد نفوذ علمی بر اساس شاخص‌های استنادی خانواده اچ برای تعیین تاثیرگذارترین نویسندگان حوزه‌های موضوعی مختلف مطرح است. با توجه به این که در سالیان اخیر با ورود فناوری هسته‌ای در حوزه پزشکی و علی‌رغم نقش چشمگیری که در حیطه پزشکی و داروسازی دارد، تاکنون چنین مطالعه‌ای برای تعیین میزان نفوذ اندیشه‌ای و تاثیرگذارترین پژوهشگران این حوزه انجام نگرفته، حوزه مذکور مورد بررسی قرار گرفت.

روش‌ها: پژوهش حاضر از نوع کاربردی و مقطعی، به روش توصیفی-تحلیلی با رویکرد علم سنجی و استفاده از تحلیل استنادی است. جامعه پژوهش تعداد ۲۲۰۴ نویسنده حوزه پزشکی هسته‌ای بودند که در فاصله سالهای ۲۰۱۱ تا ۲۰۱۵ در پایگاه وب آو ساینس مقاله منتشر کرده بودند. برای گردآوری داده‌ها، از برنامه اکسل و بسته آماری علوم اجتماعی استفاده شد. تجزیه و تحلیل داده‌ها با استفاده از آمار توصیفی و استنباطی انجام شد. برای تعیین شاخص‌های اچ، اچ.سی و جی فرمول نویسی در برنامه اکسل انجام گرفت و برای سنجش رابطه میان تعداد مقالات با سه شاخص اچ، اچ.سی و جی از ضریب همبستگی پیرسون استفاده گردید.

یافته‌ها: تعداد ۲۲۰۴ مقاله مورد بررسی ۱۸۸۹۱ استناد دریافت کرده‌اند. میانگین استنادات دریافتی به ازای هر مقاله برای نویسندگان خارجی ۸/۷۵ استناد و برای محققان ایرانی ۴/۰۶ بود. بر اساس امتیازات حاصل از سه شاخص اچ، اچ.سی و جی در بین نویسندگان خارجی BAL با امتیاز کامل ۳۰۰ رتبه اول و در بین محققان ایرانی جلالیان با رتبه ۵۴ بهترین نویسنده ایرانی بود. همچنین یافته‌ها حاکی از وجود رابطه مثبت و معنادار بین تعداد مقالات با سه شاخص اچ، اچ.سی و جی بود.

نتیجه‌گیری: با آن که ایران به لحاظ میزان رشد تولیدات علمی جایگاه بالایی در میان کشورهای جهان دارد اما در این پژوهش مشخص شد که محققان ایرانی به لحاظ میزان استناد دریافتی در حوزه پزشکی هسته‌ای شرایط مطلوبی ندارند. همچنین با توجه به نرخ پایین شاخص‌های استنادی نویسندگان ایرانی نسبت به محققان کشورهای پیشرفته لازم است در ارزیابی‌های پژوهشی به جای تکیه بر شاخص‌های کمی از شاخص‌های کیفی و مکمل اچ، اچ.سی و جی که در مدل نفوذ اندیشه‌ای ارائه شده استفاده کرد.

کلیدواژه: نفوذ اندیشه‌ای، پزشکی هسته‌ای، شاخص‌های ارزیابی، تولیدات علمی، وب آو ساینس